

PORUKA
PREDSJEDNIKA HRVATSKOG CARITASA BISKUPA BOŽE RADOŠA
ZA NEDJELJU CARITASA

TREĆA NEDJELJA DOŠAŠĆA, 14. PROSINCA 2025.

Posijati sjeme nade

Braćo i sestre,

u pozadini ove nedjelje tiho odzvanja pitanje: „Jesi li ti onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?“ (Mt 11,3)

Pitanje ne postavlja netko neupućen, nego Ivan Krstitelj – prorok, preteča, onaj koji je u Jordanu pokazao na Isusa i rekao: „Evo Jaganjca Božjega“. A sada je u tamnici. U tami, u neizvjesnosti, u ljudskoj slabosti. I iz te tame šalje svoje učenike s pitanjem koje danas stoji i u srcu mnogih: Jesi li ti, Gospodine, stvarno Nada – ili smo se prevarili? Jesi li ti onaj koji ima doći, ili da tražimo drugo uporište?

Isus ne odgovara teorijom. Ne piše raspravu o mesijanstvu. Kaže im: „Idite i javite Ivanu što čujete i vidite“ – slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se naviješta evanđelje (usp. Iz 35; Mt 11,5).

Drugim riječima: Nada nije ideja. Nada su lica, susreti, rane koje zacjeljuju, suze koje se suše, životi koji se okreću prema svjetlu. Sve su to – sjemeni nade.

I danas, na Nedjelju Caritas, Crkva nas poziva da upravo u tome vidimo svoje poslanje: ne biti stručnjaci za prigovor i kritiku, nego – sijači sjemeni nade.

1. NADA – TIHA SESTRA VJERE I LJUBAVI

Nada je tiha. Ne traži pozornicu, ne viče, ne dokazuje se. Ona se širi kao sjeme – nevidljivo, ali moćno. Sije se u tlo srca, često u suši boli, gubitka ili siromaštva. Plod ne dolazi odmah, ali kad nikne, daje život.

Nada je tiha sestra vjere i ljubavi. Vjera vidi ono što je daleko, obećano. Ljubav se daje ovdje i sada, u konkretnoj gesti. Nada je most između to dvoje – povezuje sadašnji trenutak s budućnošću, zemlju s nebom, čovjeka s Bogom.

Zato nas je papa Franjo u ovoj Jubilejskoj godini pozvao da budemo *hodočasnici nade*. Dobro je dijagnosticirao bolest našega vremena: iscrpljenu, poljuljanu nadu. Toliko toga znamo, toliko toga možemo – a opet se u društvu, u obitelji, pa i u Crkvi, često širi osjećaj bespomoćnosti, tjeskobe, umora.

Ljudi se s pravom boje rata, neizvjesnosti, osiromašenja, razorenih odnosa. Ispod svih tih strahova često stoji isto pitanje Ivana Krstitelja: Jesi li ti onaj koji ima doći... ili smo prepušteni sami sebi?

2. SREDIŠTE NADE: NE JA ZA BOGA, NEGO BOG ZA MENE

Upravo tu počinje kršćanska nada: Nadam se jer središte kršćanstva nije ono što ja činim za Boga, nego ono što Bog čini za mene.

Imam nadu jer središte vjere nisu moja djela, nego Božje djelovanje. Spasenje nije u tome da ja savršeno ljubim Boga, nego u tome da On neprestano ljubi mene – i kad sam slab, i kad sam izgubljen, i kad sam u tamnici svojih sumnji poput Ivana.

Kršćanska nada nije produžetak ljudskog napretka, tehnike, politike ili organizacije. Nije pobožna verzija rečenice: „Bit će bolje, samo moramo još malo raditi.“ Kršćanska nada je prijelom, raskid s iluzijom da ćemo mi sve srediti, pa Bogu možda na kraju svečano predati gotov proizvod.

Nada kaže upravo suprotno: *Gospodine, ne možemo sami. Učini ti ono što je nama nemoguće. Uđi u našu povijest, naše ratove, naše strahove, naše kušnje – i učini nešto svoje, božansko.*

Nada je strast za mogućim dobrom, za mogućim osmijehom, za mogućim drugačijim svijetom. Ali je i više od toga: ona je vjera u mogućnost nemogućeg.

„Ništa nije nemoguće Bogu“ (Lk 1,37) – govori anđeo Mariji. Od tog trenutka svijet više nije isti. Moguće je da se vječna Riječ utjelovi u djetetu. Moguće je da Bog plače, da je gladan, da treba zagrljaj. Moguće je da progonitelj Pavao postane najveći apostol. Moguće je da Lazar čuje glas u tami groba i iziđe van. Moguće je da se u bludnici probudi žena. Moguće je ljubiti neprijatelje, a ne ubijati ih.

Moguće je i ono nezamislivo: da roditelji koji su izgubili dijete, slomljeni u životu, s vremenom opet započnu živjeti, davati i primati ljubav, pomagati drugima. Moguće je biti ranjeni iscjelitelj – liječiti druge kroz vlastite rane.

Nada u budućnost je vjera u mogućnost nemogućeg. To je srce evanđelja, srce došašća, srce Caritasa.

3. „SAMO JEDAN KORAK“ – ISUSOV STIL

Promatrajući Isusov život, vidimo nešto zadivljujuće. Kad govori mnoštvu, postavlja najviši ideal: „Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski“ (Mt 5,48).

Ali kada stoji pred jednom jedinom osobom, ranjenom, umornom, izgubljenom – Isus postaje nježnost, blizina, razumijevanje. Ženi zatečenoj u preljubu ne govori: „Kako si to mogla?“ Nego: „Ni ja te ne osuđujem; idi i od sada više ne griješi.“ (Iv 8,11). Nikodema ne prekori zbog njegova straha i noćnog dolaska, nego s njim strpljivo razgovara, poštujući njegovu polaganost. Čovjeku usahle ruke ne objašnjava fiziku čuda, nego kaže: „Ispruži ruku!“ – i čovjek pokušava ono što je dvadeset godina bilo nemoguće.

To je Isusov stil nade: nikada čovjeka ne zatvara u kavez ideala, nego mu pokazuje prvi mogući korak. Ne pita: „Zašto nisi odmah savršen?“ Pita: „Možeš li danas učiniti jedan metar dobra više? Jednu stepenicu gore? Jedan korak prema svjetlu?“

To je i smisao Caritasa. Na Nedjelju Caritasa ne slavimo čarobna rješenja, nego prvi korak ljubavi: posjet starijoj osobi, paket hrane obitelji, riječ ohrabrenja onome tko je izgubio posao, slušanje čovjeka kojemu je dosta života.

Možda se ništa „veliko“ ne vidi. Ali pred Bogom je to ogroman prostor: to je trenutak kada čovjek „ispruži ruku“, kada Crveno more života još nije razdijeljeno, ali već stavlja nogu u vodu. U tom trenutku, Bog otvara put.

4. KAKO SE NADA „SELJAK“ – TEOLOGIJA SJEMENA

Isus ne govori slučajno prispodobe iz svijeta polja, sjetve, kvasca. On nas uči kulturi nade seljaka – čovjeka koji zna čekati. Za profano oko, polje ispucale zemlje izgleda mrtvo. Za zemljoradnika, postoje znakovi: vlaga, povjetarac, miris zemlje – on zna da će klica niknuti.

Tako i Božja riječ. Ona je sjeme koje s krhkim vrhom probija tamnu zemlju. Život dolazi kao pupoljak, kao gorušičino zrno, kao mrvica kvasca. U Djelima apostolskim piše da je riječ Gospodnja rasla kao mladica, jačala kao izdanak (usp. Dj 12,24; 19,20).

Došašće je vrijeme budnog oka: vidjeti mali pupoljak u sebi i u drugima, bdjeti nad prvim znakovima zore, biti svjedok prvog svjetla dana koje se možda čini slabo, ali je – nepobjedivo.

Sjetimo se prispodobe o kukolju i pšenici (usp. Mt 13,24–30). Sluge vide ponajprije korov i žele ga iščupati odmah. Gospodar gleda dalje: „Ne! Mogli biste iščupati i pšenicu.“ Kao da kaže: U tebi zlo nije prvo ni najdublje. Ono je nametnik. Prvo je ono dobro što sam u tebe posijao. Brini se za pšenicu, ne za kukolj.

Caritasov pogled treba biti upravo takav: ne tražiti najprije slabosti ljudi, nego ono što je živo, lijepo, obećavajuće; ono malo dobrote, malo odgovornosti, malo čežnje za Bogom koje još tinja.

Bog ne rastjeruje tamu proklinjanjem tame, nego paljenjem svjetla. Ne osuđuje pustinju, nego u nju sije sjemena. Ne pritišće tijesto, nego u njega stavlja malo kvasca.

Naš vjernički rad sastoji se upravo u tome: da dovedemo do zrelosti u sebi i u onima koji su nam povjereni svako dobro sjeme koje je Bog ustrajno i s nadom posijao. Središte naše religiozne brige ne smije biti: grijeh, promašaj, tama, kukolj, nego ono što je pozitivno: svjetlo, dobro, vrt života – sutrašnjica života.

Evandjelje je neprestana pjesma o sjemenu, o kvascu, o drvetu koje niče. To je „teologija početaka“ – teologija nade. Bog svoje energije ulijeva u svemir u obliku sjemena. Naš je sveti i ljudski zadatak: učiniti da to sjeme cvjeta.

Gorušičino zrno neće „spasiti svijet“ – niti ćemo mi. Ali to malo zrno postat će veliko drvo, i ptice će se gnijezditi na njegovim granama (usp. Mt 13,32). Kao da nam Isus govori: Ne tražim od tebe da spasiš svijet. Tražim da dopustiš da iz tebe izraste stablo na kojem će netko naći odmor. Ti ćeš živjeti – i davati život.

To je Caritas: skromna sredstva, mala sjemena, ali beskrajno povjerenje u snagu Božjeg kvasca.

5. SIJAČI SJEMENA NADE – DANAS

Završava Jubilejska godina nade, ali ne završava hodočašće nade. Svi smo mi, krštenjem, i „zasijani“ i „sijači“: zasijani Božjom riječju, zasijani ljubavlju koja nas je već toliko puta podigla, zasijani iskustvom da nas Bog nije napustio – ni u našim tamnicama.

I zato možemo i moramo biti sijači: u obitelji u kojoj se više ne razgovara, u župi gdje su neki ostali po rubu, u društvu preplašenom ratovima i podjelama, u konkretnim projektima i djelima Caritasa – u ovoj „platformi“ Crkve koja daje lice i ruke milosrđu.

Suprotno od nade nije očaj – on nam je često blizak. Suprotno od nade je ravnodušnost: više ništa ne očekivati od budućnosti, od sebe, od Boga, samo „odraditi život“. Religija ne umire od suza, nego od dosade. Crkve se ne prazne zbog rana, nego zbog toga što ljudi više ne očekuju ništa od nas.

A prava nada je strast i krik. To je glas Ivana u tamnici, glas siromaha, glas onoga koji se usuđuje reći: Gospodine, dođi. Trebamo te. Jesi li ti onaj koji ima doći? – Ja se usuđujem nadati da jesi.

Braćo i sestre,
na Nedjelju Caritasa zamolimo Gospodina da nam dade uho za šapat nade, oko za mala sjemena, srce koje ne odustaje.

Da naučimo gledati sebe i druge Božjim pogledom: ne po kukolju, nego po pšenici.

Da se ne umorimo sijati, čak i kad ne vidimo žetvu. Jer Bog još uvijek djeluje u srcu zemlje, u tihim visinama, u malim stvarima. Ako prislonimo uho na srce života, čut ćemo – kao u noći odzvanja plač, plač djeteta koji se sjedinjuje s pjesmom neba i zemlje; naslutit ćemo kako se u jutru uskrsnuća kotrljanje kamenja koje se odvaljuje Kristova groba. Čut ćemo milijune sjemenki koje guraju granice života i probijaju grude koje su se činile neprobojnim. Neka među njima budu i one od nas posijane, darovane zemlji, ljudima koji željno čekaju.

Sijači sjemena nade – to je naše ime. To je smisao Caritasa, poslanje vjere i srž adventa.

✠ Bože Radoš
varaždinski biskup
predsjednik Hrvatskog Caritasa